

CRvB 16 juli 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1802, JB 2021/186 m.nt. C.L.G.F.H. Albers Geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel.

Citation for published version (APA):

Albers, C. L. G. F. H. (2021). CRvB 16 juli 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1802, JB 2021/186 m.nt. C.L.G.F.H. Albers Geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 2021(12), 1071-1076. Article 186.

Document status and date:

Published: 01/01/2021

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document license:

Taverne

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

<https://www.ou.nl/taverne-agreement>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

pure-support@ou.nl

providing details and we will investigate your claim.

Downloaded from <https://research.ou.nl/> on date: 22 Apr. 2025

Open Universiteit
www.ou.nl

grond van dringende redenen besluiten geheel of gedeeltelijk van de terugvordering af te zien. Dringende redenen zijn slechts gelegen in onaanvaardbare sociale of financiële gevolgen van een terugvordering van de betrokkene. In wat appellante heeft aangevoerd zijn geen dringende redenen gelegen.

Conclusie

4.6. Uit 4.2. tot en met 4.5 volgt dat het hoger beroep niet slaagt. De aangevallen uitspraak moet worden bevestigd.

5. Er bestaat geen aanleiding voor een veroordeling in de proceskosten.

Bestissing

De Centrale Raad van Beroep bevestigt de aangevallen uitspraak.

186

Geslaagd beroep op vertrouwensbeginsel

Centrale Raad van Beroep
16 juli 2021, nr. 20/3069 AW,
ECLI:NL:CRVB:2021:1802
(mr. Van den Corput)
Noot C.L.G.F.H. Albers, deze noot heeft
betrekking op «JB» 2021/186 en «JB» 2021/188

Vertrouwensbeginsel.

Bij het besluit van 20 februari 2018 heeft de korpschef de arbeidstijd van appellante vanaf 11 april 2018 met elf uur per week verminderd. Hierbij heeft de korpschef uitdrukkelijk en zonder voorbehoud vermeld dat alle aan het salaris gerelateerde aanspraken, zoals pensioenopbouw, gelijk blijven. Uit het besluit blijkt niet dat het om een uitbreiding van zeven uur per week gaat ten opzichte van het besluit van 27 november 2014, waarbij aan appellante de in 1.1 genoemde RPU is toegekend. Appellante heeft bij de korpschef schriftelijk navraag gedaan of het besluit van 20 februari 2018 juist is, waarop de korpschef bevestigend heeft geantwoord. Onder deze omstandigheden is sprake van een aan de korpschef toe te rekenen toezegging waaruit appellante redelijkerwijs kon en mocht afleiden dat zij vanaf 11 april 2018 aanspraak behoudt op een volledige pensioen-

opbouw. Het belang van appellante bij nakoming van deze toezegging moet dan ook worden afgewogen tegen het belang van de korpschef. In dit geval moet worden geoordeeld dat de korpschef gehouden is om aan de gerechtvaardigde verwachtingen te voldoen. Vaststaat dat appellante is geïnformeerd over de wijziging in de pensioenopbouw voordat het besluit van 20 februari 2018 aan haar is bekendgemaakt. Anders dan in de uitspraak van 19 november 2020, kon van appellante niet worden gevergd dat zij in mei 2018 gebruik zou hebben gemaakt van de mogelijkheid de deelname aan de met het besluit van 27 november 2014 toegekende RPU tijdelijk stop te zetten. Appellante had op dat moment immers het besluit van 20 februari 2018 ontvangen, hierover reeds navraag gedaan bij de korpschef en in antwoord daarop op 26 februari 2018 zonder voorbehoud de bevestiging gekregen dat het besluit van 20 februari 2018 correct was. Onder deze omstandigheden prevaleert het belang van appellante om de toezegging na te komen boven het belang van de korpschef.

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Noord-Holland van 30 juli 2020, 19/2130 (aangevallen uitspraak)
Partijen:
[appellante] te [woonplaats] (appellante)
de korpschef van politie (korpschef)

Procesverloop

Appellante heeft hoger beroep ingesteld. De korpschef heeft een verweerschrift ingediend. Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 4 juni 2021. Appellante is verschenen, bijgestaan door haar echtgenoot [naam echtgenoot]. De korpschef heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. L.C.M. Steenberghe.

Overwegingen

1.1. Appellante, geboren [geboortedatum] 1960, is werkzaam bij de politie-eenheid Amsterdam. Vanaf 11 april 2015 maakt appellante gebruik van de Regeling Partieel Uittreden (RPU) als bedoeld in artikel 13a, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit algemene rechtspositie politie (Barp), waarbij de arbeidstijd met vier uur per week is verminderd.

1.2. Vanaf eind december 2017 is veelvuldig contact geweest tussen de dienst Financiën van de politie en de afdeling Grote ondernemingen, Za-

kelijke belastingen van de Belastingdienst. Hieruit blijkt dat de Belastingdienst zich op het standpunt stelt dat artikel 13a van het Barp moet worden aangemerkt als een mogelijkheid voor de ambtenaar om de arbeidsduur structureel te verminderen tot aan het moment waarop hij een uitkering op grond van de Algemene Ouderdomswet dan wel een pensioenuitkering ontvangt. Bij gebruik van deze regeling moet de pensioenopbouw van de betreffende ambtenaar derhalve worden aangepast, zodat wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 10a, vierde lid, of artikel 10b, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting (UBLB). Voor beide bepalingen geldt dat deze alleen kunnen worden toegepast indien de arbeidsduurvermindering ingaat binnen een periode die aanvangt tien jaar voorafgaande aan de in de pensioenregeling vastgestelde pensioenleeftijd. Als een arbeidsduurvermindering bijvoorbeeld ingaat elf jaar voorafgaande aan de pensioenleeftijd moet de inhouding op het loon in mindering worden gebracht op het pensioengevend loon voor de gehele periode waarin de arbeidstijd is verminderd. De arbeidsduurvermindering op grond van artikel 13a, eerste lid, aanhef en onder b, van het Barp hoeft niet in aanmerking te worden genomen, omdat deze vermindering wel ingaat binnen de tienjaarstermijn. De regeling wordt weliswaar op grond van artikel 13a, vierde lid, van het Barp arbeidsrechtelijk als verlof verwerkt, maar materieel is volgens de Belastingdienst geen sprake van verlof, want verlof is een periode van non-activiteit gericht op terugkeer naar het werk; het is bedoeld om te herstellen, zodat daarna het werk weer kan worden hervat. Feitelijk wordt de dienstbetrekking van de ambtenaar gedeeltelijk beëindigd en is sprake van arbeid in deeltijd. Artikel 10a, eerste lid, van het UBLB kan derhalve niet worden toegepast. Via Intranet zijn ambtenaren van de politie vanaf half januari 2018 geïnformeerd over de (mogelijke) gevolgen van de uitleg door de Belastingdienst van de toepasselijke regelgeving.

1.3. Naar aanleiding van een aanvraag RPU als bedoeld in artikel 13a, eerste lid, aanhef en onder b, van het Barp van appellante om gebruik te mogen maken van die regeling heeft de korpschef bij besluit van 20 februari 2018 de arbeidstijd van appellante vanaf 11 april 2018 met elf uur per week verminderd. In dit besluit heeft de korpschef het volgende vermeld: 'Je formele aantal werkuren wijzigt hiermee niet. Voor de uren die

je minder werkt word je geacht met verlof te zijn. Hierdoor blijven alle aan het salaris gerelateerde aanspraken, zoals bijvoorbeeld pensioenopbouw (en dus ook de te betalen pensioenpremie) en vakantiegeld gelijk. Over de uren die je minder werkt ontvang je 50% van je oorspronkelijke salaris.'

1.4. De deelnemers aan de RPU zijn in mei 2018 geïnformeerd over de gevolgen voor hun pensioenopbouw en over de mogelijkheid de deelname aan de RPU tijdelijk stop te zetten om het pensioengemis te beperken. Appellante heeft ervoor gekozen om geen gebruik te maken van deze mogelijkheid.

1.5. Bij de salarisspecificatie van november 2018 is met terugwerkende kracht tot januari 2018 een verminderde pensioenopbouw over vier uur per week in de salarisbetaling verwerkt.

1.6. Bij besluit van 11 april 2019 (bestreden besluit) heeft de korpschef, voor zover hier van belang, het tegen de salarisspecificatie gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. De korpschef verwijst hierbij naar de omstandigheden dat de Belastingdienst per 1 januari 2018 een gewijzigd beleidsuitgangspunt hanteert bij de interpretatie van een bepaling in het UBLB en dat de Stichting Pensioenfonds ABP het Pensioenreglement per 1 januari 2018 heeft aangepast op het onderdeel van de pensioenopbouw tijdens verlof. De politie heeft hier als werkgever geen invloed op gehad. De verwijzing van appellante naar de tekst van het besluit van 20 februari 2018 moet worden opgevat als een informatieve passage, zodat appellante hieraan geen aanspraak kan ontlenen en een beroep op het vertrouwensbeginsel niet slaagt.

2. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard.

3. In hoger beroep heeft appellante zich op hierna te bespreken gronden tegen de aangevallen uitspraak gekeerd.

4. De Raad oordeelt als volgt.

4.1. Tussen partijen is niet in geschil dat de verminderde pensioenopbouw, zoals deze voor het eerst met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018 is toegepast bij de salarisbetaling van november 2018, in feite het gevolg is van de verhoging van de pensioenrichtleeftijd ingevolge de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd, Stb. 2012, 328. Door de verhoging van die leeftijd valt de ingangsdatum van de vermindering van de arbeidsduur van deelnemers aan de RPU als be-

doeld in artikel 13a, eerste lid, aanhef en onder a, van het Barp buiten de in artikel 10a, vierde lid van het UBLB, vermelde termijn van 10 jaar. Volgens de Belastingdienst is feitelijk sprake van werken in deeltijd en is daarom geen sprake van een situatie waarbij verminderde pensioenopbouw achterwege dient te blijven. Dit heeft ertoe geleid dat de Stichting Pensioenfonds ABP het Pensioenreglement met ingang van 1 januari 2018 heeft aangepast. Voor een uitgebreide uiteenzetting wordt verwezen naar de uitspraak van 19 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2880.

4.2. De vraag die voorligt is of appellante een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel toekomt op grond waarvan de verminderde pensioenopbouw over vier uur per week in de periode vanaf 11 april 2018 niet op haar kan worden afgewenteld.

4.3. Zoals de Raad heeft overwogen in zijn uitspraak van 4 maart 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:559, is voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel vereist dat de betrokkene aannemelijk maakt dat van de zijde van de overheid toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit de betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of en, zo ja, hoe het bestuursorgaan in een concreet geval een bevoegdheid zou uitoefenen. Verder is vereist dat de toezegging, andere uitlating of gedraging aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden toegerekend. Dat sprake is van gerechtvaardigde verwachtingen betekent niet dat daaraan altijd moet worden voldaan. Zwaarderwegende belangen, zoals het algemeen belang of belangen van derden, kunnen daaraan in de weg staan. Bij deze belangenafweging kan ook een rol spelen of de betrokkene op basis van de gewekte verwachtingen handelingen heeft verricht of nagelaten als gevolg waarvan hij schade heeft geleden of nadeel heeft ondervonden.

4.4. Bij het besluit van 20 februari 2018 heeft de korpschef de arbeidstijd van appellante vanaf 11 april 2018 met elf uur per week verminderd. Hierbij heeft de korpschef uitdrukkelijk en zonder voorbehoud vermeld dat alle aan het salaris gerelateerde aanspraken, zoals pensioenopbouw, gelijk blijven. Uit het besluit blijkt niet dat het om een uitbreiding van zeven uur per week gaat ten opzichte van het besluit van 27 november 2014, waarbij aan appellante de in 1.1 genoemde RPU is toegekend. Appellante heeft bij de korpschef

schriftelijk navraag gedaan of het besluit van 20 februari 2018 juist is, waarop de korpschef bevestigend heeft geantwoord. Onder deze omstandigheden is sprake van een aan de korpschef toe te rekenen toezegging waaruit appellante redelijkerwijs kon en mocht afleiden dat zij vanaf 11 april 2018 aanspraak behoudt op een volledige pensioenopbouw. Het belang van appellante bij nakoming van deze toezegging moet dan ook worden afgewogen tegen het belang van de korpschef.

4.5. In dit geval moet worden geoordeeld dat de korpschef gehouden is om aan de gerechtvaardigde verwachtingen te voldoen. Vaststaat dat appellante is geïnformeerd over de wijziging in de pensioenopbouw voordat het besluit van 20 februari 2018 aan haar is bekendgemaakt. Anders dan in de uitspraak van 19 november 2020, kon van appellante niet worden gevergd dat zij in mei 2018 gebruik zou hebben gemaakt van de mogelijkheid de deelname aan de met het besluit van 27 november 2014 toegekende RPU tijdelijk stop te zetten. Appellante had op dat moment immers het besluit van 20 februari 2018 ontvangen, hierover reeds navraag gedaan bij de korpschef en in antwoord daarop op 26 februari 2018 zonder voorbehoud de bevestiging gekregen dat het besluit van 20 februari 2018 correct was. Onder deze omstandigheden prevaleert het belang van appellante om de toezegging na te komen boven het belang van de korpschef.

4.6. Uit 4.1 tot en met 4.5 volgt dat het hoger beroep slaagt en de aangevallen uitspraak moet worden vernietigd. Doende wat de rechtbank zou behoren te doen, zal de Raad het beroep gegrond verklaren, het bestreden besluit vernietigen, voor zover daarbij vanaf 11 april 2018 de pensioenopbouw van appellante is verminderd, en de salarisspecificatie van november 2018 herroepen, voor zover daarbij vanaf 11 april 2018 de pensioenopbouw van appellante is verminderd.

5. Aanleiding bestaat om de korpschef te veroordelen in de proceskosten van appellante in beroep en hoger beroep, bestaande uit reiskosten. Deze worden begroot op € 30. De gevorderde reiskosten van de gemachtigde komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Beslissing

De Centrale Raad van Beroep

- vernietigt de aangevallen uitspraak;
- verklaart het beroep gegrond en vernietigt het besluit van 11 april 2019, voor zover daarbij

- vanaf 11 april 2018 de pensioenopbouw van appellante is verminderd;
- herroept de salarisspecificatie van november 2018, voor zover daarbij vanaf 11 april 2018 de pensioenopbouw van appellante is verminderd, en bepaalt dat deze uitspraak in zoverre in de plaats treedt van het besluit van 11 april 2019;
 - veroordeelt de korpschef in de proceskosten van appellante tot een bedrag van € 30;
 - bepaalt dat de korpschef aan appellante het in beroep en hoger beroep betaalde griffierecht van in totaal € 439 vergoedt.

NOOT

1. In bovenstaande uitspraak is evenals in CRvB 3 augustus 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1911, «JB» 2021/188 sprake van een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel. Wat opvalt is dat in deze twee uitspraken ook de hobbel van de zgn. derde stap uit het stappenplan, zoals dat sinds 2019 wordt toegepast bij een beroep op het vertrouwensbeginsel, wordt genomen (zie over dit op de nieuwe rechtspraak inzake het vertrouwensbeginsel gebaseerde stappenplan de noot dzz. onder CRvB 19 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2881, «JB» 2021/34 met verdere verwijzingen). Bij deze derde stap wordt – nadat is vastgesteld dat er sprake is van gerechtvaardigd gewekt vertrouwen (stap 1 en 2) – het belang van de fidens gewogen tegen het algemeen belang dat gediend is met het niet honoreren van het gerechtvaardigd vertrouwen. In beide in dit nummer van «JB» opgenomen uitspraken wordt het beroep op het vertrouwensbeginsel dus gehonoreerd. Er is in beide zaken sprake van gerechtvaardigd vertrouwen en de fidens hoort volgens de Centrale Raad het besluit te krijgen dat hij – gelet op de gedane toezegging – meende te krijgen, ook als dit eventueel zou leiden tot een met het recht strijdige situatie. De belangenafweging valt in deze zaken dus in het voordeel van de fidens uit. Dit in tegenstelling tot het oordeel van de Centrale Raad in de uitspraken van 19 november 2020 (ECLI:NL:CRVB:2020:2880 en ECLI:NL:CRVB:2020:2881, «JB» 2021/34 m.nt. C.L.G.F.H. Albers). Daar werd wel aangenomen dat er sprake was van gerechtvaardigd vertrouwen (er was voldaan aan stap 1 en 2), maar dit vertrouwen werd niet gehonoreerd omdat het

algemeen belang bij een juiste naleving van de wet door de Centrale Raad zwaarwegender werd geoordeeld dan het belang van de fidens bij het honoreren van het gerechtvaardigde vertrouwen (zie r.o. 4.11 van CRvB 19 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2880 en ECLI:NL:CRVB:2020:2881, «JB» 2021/34 m.nt. C.L.G.F.H. Albers). Het beroep op het vertrouwensbeginsel strandde daar dus bij stap 3 (de belangenafweging). Dat in de 19 november-uitspraken het gerechtvaardigd vertrouwen niet gehonoreerd werd roept vragen op, vooral omdat de casus in die zaken vrijwel identiek zijn aan de casus in de hierboven opgenomen uitspraak van 16 juli 2021.

2. Dat in de beide in dit nummer van «JB» opgenomen uitspraken het gerechtvaardigd gewekt vertrouwen wordt gehonoreerd ligt mijns inziens voor de hand. Zoals ik ook in de noot onder CRvB 19 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2881, «JB» 2021/34 aangaf zou juist in het socialezekerheidsrecht en belastingrecht – waar het (meestal) gaat om financiële belangen en waar de schending van belangen van derden zelden of niet aan de orde is – de derde stap niet snel een onoverkoombare hindernis moeten vormen. Decennialang werd in die bijzondere rechtsgebieden immers als uitgangspunt genomen dat gewekte verwachtingen zelfs in een contra legem-situatie onder omstandigheden gehonoreerd konden worden. Voorwaarde voor het ‘contra legem’ honoreren van gerechtvaardigd gewekt vertrouwen is over het algemeen wel dat er sprake is van dispositieschade; naar aanleiding van de toezegging moet de fidens handelingen hebben verricht die ertoe leiden dat hij in een nadeliger positie komt te verkeren als deze toezegging uiteindelijk geen gestand wordt gedaan. In de hierboven opgenomen uitspraak is daarvan sprake. In CRvB 3 augustus 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1911, «JB» 2021/188 lijkt daar niet zonder meer sprake van te zijn. In die uitspraak stelt de Centrale Raad echter dat het feit dat niet is gedisponeerd geen doorslaggevende rol speelt bij de belangenafweging (zie r.o. 8.6). Dit is dus een behoorlijk soepele benadering.

3. Wat maakt de twee in dit nummer van «JB» opgenomen uitspraken zo anders dan de uitspraken van 19 november 2020 (ECLI:NL:CRVB:2020:2880 en ECLI:NL:CRVB:2020:2881, «JB» 2021/34 m.nt. C.L.G.F.H. Albers)? Waarom werd in die uitspraken de hobbel van stap drie niet genomen? Deze

vraag dringt zich te meer op omdat de casus in de hierboven opgenomen uitspraak nagenoeg identiek is aan de casus uit de 19 november-uitspraken. In mijn noot in «JB» 2021/34 heb ik destijds aangegeven dat mijns inziens honorering van het gerechtvaardigd gewekt vertrouwen voor de hand lag in die zaak (of anders op zijn minst schadevergoeding). De hierboven opgenomen uitspraak sterkt dat gevoel. Weliswaar stelt de Centrale Raad dat de situatie die aan de orde is in de casus die aan de hierboven opgenomen uitspraak ten grondslag ligt anders is, maar hij vergelijkt die feiten uit de casus niet expliciet met de feiten uit de 19 november-uitspraken om zo inzichtelijk te maken wat dan precies het (doorslaggevende) verschil is. Ik zie slechts marginale verschillen die niet wezenlijk de bij stap drie te voltrekken belangenafweging raken.

4. Wat wel opvalt is dat in beide 19 november-uitspraken het voorkomen van contra legem-werking doorslaggevend werd geacht. Het algemeen belang van naleving van de wet werd dermate zwaarwegend geacht dat dat ertoe leidde dat het gerechtvaardigde vertrouwen in die zaak niet werd gehonoreerd (zie r.o. 4.11 van CRvB 19 november 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:2880 en ECLI:NL:CRVB:2020:2881, «JB» 2021/34 m.nt. C.L.G.F.H. Albers). In de hierboven opgenomen uitspraak speelt – gelet op de feiten – hetzelfde probleem met betrekking tot contra legem-werking/(juiste) naleving van de wet. Naleving van de wet wordt in de bovenstaande uitspraak echter niet als ‘zwaarwegend belang’ ten tonele gevoerd en bij de belangenafweging betrokken. Sterker nog, er wordt met geen woord over geïmplied (zie r.o. 4.5 van de hierboven opgenomen uitspraak, zie ook mijn kritiek op deze wijze van belangenafweging bij stap 3 in de 19 november-uitspraken in de annotatie onder «JB» 2021/34 randnummer 4 t/m 6). In CRvB 3 augustus 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1911, «JB» 2021/188 wordt door de Centrale Raad wel aandacht besteed aan de verhouding tussen het belang van het bestuur bij rechtmatige toepassing van de wet en het belang van de fidens. De Centrale Raad stelt daar dat het voorkomen van contra legem-werking bij afwezigheid van ‘concrete bedreigde belangen van enige betekenis’ minder zwaar weegt dan het belang van de fidens (r.o. 8.6; in de daar aan de orde zijnde arbeidsongeschiktheidszaak lijkt het – bij de vraag naar de aanwezigheid van ‘concrete bedreigde belan-

gen van enige betekenis’ – te gaan om de vraag of de werkgever van appellante nadeel zou onderkennen van het honoreren van het gerechtvaardigd vertrouwen (zie r.o. 8.4)). In casu is blijkbaar geen sprake van ‘concrete bedreigde belangen van enige betekenis’. De Centrale Raad oordeelt immers dat het tegengaan van (mogelijke) contra legem-werking bij afwezigheid van ‘concrete bedreigde belangen van enige betekenis’ minder zwaar weegt dan het belang van betrokkene (r.o. 8.6). Hij voegt daar bovendien nog aan toe dat bij de belangenafweging niet doorslaggevend is of gedisponeerd is. Ook hier zien we een ruimere benadering dan in de 19 november-uitspraken. Uit CRvB 3 augustus 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1911, «JB» 2021/188 kan als ik het goed zie immers worden afgeleid dat contra legem-werking in de sfeer van het sociale zekerheidsrecht en het belastingrecht slechts in uitzonderlijke gevallen er toe zal leiden dat de belangenafweging in het nadeel van de fidens uitvalt. In de 19 november-uitspraken volgde de Centrale Raad echter een geheel andere koers. Nadat de Centrale Raad daar in r.o. 4.11 had geconstateerd dat er in die zaak gedisponeerd was volstond hij in het kader van de belangenafweging met de volgende zeer algemeen gestelde overweging: ‘Dit neemt echter niet weg dat het algemeen belang bij de inhouding van de pensioenpremie overeenkomstig de belastingwetgeving en het Pensioenreglement meer gewicht in de schaal legt dan het belang van appellante. Was hier sprake van ‘concrete bedreigde belangen van enige betekenis’ waardoor het voorkomen van contra legem-werking zwaarder moest wegen dan het belang van de fidens (vgl. r.o. 8.6 van CRvB 3 augustus 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1911, «JB» 2021/188)? Ik vraag het me af. Hier lijkt toch duidelijk een andere maatstaf gehanteerd te zijn. Verder vraag ik me af waarom het algemeen belang van naleving van de wet in bovenstaande uitspraak (waarin de feiten mijns inziens niet wezenlijk anders zijn) in het geheel geen rol meer lijkt te spelen bij de belangenafweging, het algemeen belang van naleving van de wet kan toch niet plotseling aan gewicht hebben verloren?’

5. Gelet op al het voorgaande had een uitgebreidere en meer inzichtelijke motivering in bovenstaande uitspraak wel voor de hand gelegen (evenals in de 19 november-uitspraken, zie daarover uitvoerig de noot dzz. onder «JB» 2021/34).

Dan was de lezer niet achtergebleven met de vraag wat nu precies het onderscheidende element is waardoor in de hierboven opgenomen uitspraak wel gerechtvaardigd vertrouwen wordt aangenomen en in de uitspraken van 19 november 2020 – die zagen op een vrijwel identieke casus – niet.

C.L.G.F.H. Albers

187

Wijze van toetsing algemeen verbindend voorschrift. Geen aanleiding om aan de in art. 2 lid 1 Tozo gestelde voorwaarde van inschrijving van de zelfstandige in het handelsregister verbindende kracht te ontzeggen, dan wel om die voorwaarde buiten toepassing te laten

Centrale Raad van Beroep
20 juli 2021, nr. 20/3622 Tozo,
ECLI:NL:CRVB:2021:1789
(mr. Van der Ham, mr. Korte, mr. Boxum)

Exceptieve toetsing. Wijze van toetsing algemeen verbindend voorschrift. Afwijzing aanvraag Tozo. Verbindende kracht. Voorwaarde niet buiten toepassing te laten.

[Tozo art. 1, 2]

Zoals uit 4.5.1 en 4.5.2 blijkt is bij de totstandkoming van de regeling onderkend dat het mogelijk is dat een ondernemer (nog) niet is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De inschrijving bij de Kamer van Koophandel is evenwel een wettelijk vereiste waaraan moet worden voldaan voor de uitoefening van arbeid in eigen bedrijf of zelfstandig beroep en daarmee ook een vereiste om te kunnen worden aangemerkt als zelfstandige in de zin van art. 1 Tozo. Dat de Belastingdienst, financiële instellingen en verzekeraars appelland nooit om een nummer bij de Kamer van Koophandel hebben gevraagd, kan er niet aan afdoen dat de inschrijving bij de Kamer van Koophandel wel een wettelijk vereiste was waaraan hij als ondernemer moest voldoen. Verder is in art. 17 Tozo bepaald dat bij ministeriële regeling de kring van rechthebbenden kan worden uitgebreid, waarbij

ook kan worden afgeweken van het begrip zelfstandige. De minister heeft van deze mogelijkheid in gevallen zoals die van appelland geen gebruik gemaakt. Gezien het vorenstaande bestaat geen aanleiding om te oordelen dat aan de in art. 2 lid 1 Tozo gestelde voorwaarde van inschrijving van de zelfstandige in het handelsregister op 17 maart 2020 als zodanig verbindende kracht moet worden ontzegd, dan wel om die voorwaarde in het geval van appelland buiten toepassing te laten.

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Noord-Holland van 11 september 2020, 20/3406 (aangevallen uitspraak) tussen:

[appelland] te [woonplaats] (appelland)
het dagelijks bestuur van WerkSaam Westfriesland
(dagelijks bestuur)

Procesverloop

Appelland heeft hoger beroep ingesteld. Het dagelijks bestuur heeft een verweerschrift ingediend. Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 8 juni 2021. Appelland is verschenen. Het dagelijks bestuur heeft zich laten vertegenwoordigen door W.T.M. Schwering.

Overwegingen

1. De Raad gaat uit van de volgende in dit geding van belang zijnde feiten en omstandigheden.

1.1. Appelland is werkzaam als zelfstandig freelance muzikjournalist en tekstschrijver. Op 30 maart 2020 heeft appelland bij het dagelijks bestuur een aanvraag ingediend voor bijstand op grond van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

1.2. Bij besluit van 20 mei 2020, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 24 juni 2020 (bestreden besluit), heeft het dagelijks bestuur de aanvraag afgewezen. Aan de besluitvorming heeft het dagelijks bestuur ten grondslag gelegd dat appelland niet voldoet aan de wettelijke voorwaarde dat hij op 17 maart 2020 als zelfstandig ondernemer was ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Het dagelijks bestuur heeft zich daarbij gebaseerd op artikel 2, eerste lid, van de Tozo.

2. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard.